

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
Ταχ. Δ/ση: Λεωφόρος Αμαλίας 12
Ταχ. Κωδ.: 105 57
Πληροφορίες: Λουκάς Καπόλος
Τηλ.: 210 3736137
Φαξ: 210 3736181
E-mail: kapolos_l@mintour.gr

Αθήνα, 19/4/2013
Α.Π. 8686

ΠΡΟΣ:
Πίνακας Διανομής

ΘΕΜΑ: Διευκρινίσεις σε ερωτήματα σχετικά με τουριστικά επαγγέλματα
ΣΧΕΤΙΚΟ: Το με αριθ. πρωτ. Οικ. 417/31-01-2013 (αρ. πρωτ. Υπ. Τουρ. 2959/18-02-2013)
έγγραφό σας

Σε συνέχεια του παραπάνω σχετικού σας και σε απάντηση των τεθέντων από την υπηρεσία σας ερωτημάτων, σας γνωστοποιούμε τα ακόλουθα:

Α.Τουριστικά Γραφεία:

Με την υπ' αρ. 15408/08-11-2012 (ΦΕΚ Β 2991) κ.υ.α., όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 16016/18-11-2012 (ΦΕΚ Β 3055) όμοια απόφαση, καταργήθηκε τόσο η υποχρέωση ύπαρξης ελάχιστου εμβαδού για γραφειακή εγκατάσταση όσο και η απαγόρευση συστέγασης με άλλες επιχειρήσεις. Ως εκ τούτου η μορφή που έχει πλέον το δικαιολογητικό δ' του άρθρου 4, όπως ισχύει, είναι η εξής:

«δ. Τίτλοι ιδιοκτησίας ή συμφωνητικό μίσθωσης ή παραχώρησης χρήσης, από το οποίο προκύπτει ότι ο επιχειρηματίας διαθέτει ανεξάρτητη γραφειακή εγκατάσταση».

Συνεπώς πλέον τα τουριστικά γραφεία δύνανται να συστεγασθούν χωρίς περιορισμό με οποιεσδήποτε επιχειρήσεις τουριστικές ή μη. Επιτρέπεται δηλαδή -στο πλαίσιο της άρσης των αδικαιολόγητων νομοθετικών περιορισμών στην πρόσβαση και άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων στην χώρα μας- η συστέγαση τους με οποιαδήποτε κατηγορία επιχείρησης, αρκεί βεβαίως η συστέγαση να επιτρέπεται και από την σχετική (πολεοδομική, φορολογική, υγειονομική κτλ) νομοθεσία που διέπει την «άλλη» κατηγορία επιχείρησης.

Σημειώνεται ότι κατά την πρόσφατη τροποποίηση του ν. 393/1976 από τις προμνημονευθείσες κυα, η λέξη «ανεξάρτητη» παρέμεινε εκ παραδρομής δίπλα στην απαίτηση ύπαρξης «γραφειακής εγκατάστασης». Πρόθεση της διοίκησης ήταν να προβλέψει απλώς την υποχρέωση των τουριστικών γραφείων να διαθέτουν γραφειακή εγκατάσταση, χωρίς να απαιτείται η ύπαρξη ανεξαρτησίας αυτής με την έννοια ενδεχομένως της ανεξάρτητης εισόδου και τοιχοποιίας, που θα ερχόταν εξάλλου σε αντίθεση με τη λογική της ελεύθερης πλέον συστέγασης. Αντιλαμβανόμενη τις δυσχέρειες στην ερμηνεία και εφαρμογή της διάταξης, η διοίκηση προτίθεται να τροποποιήσει άμεσα την περίπτωση δ' του της παραγράφου 1 του άρθρου 4, όπως ισχύει, αφαιρώντας την λέξη «ανεξάρτητης».

Όσον αφορά στη δυνατότητα στέγασης ενός «συμβατικού» -μη ηλεκτρονικού δηλαδή- τουριστικού γραφείου εντός της ιδιόκτητης ή μισθωμένης κατοικίας του επιχειρηματία, αυτή θα πρέπει να αποκλειστεί, καθώς στην περίπτωση αυτή, ενόψει της ιδιαίτερης φύσης των τουριστικών γραφείων (καθημερινή συναλλαγή με μεγάλο αριθμό τουριστών/πελατών, ανάγκη

ύπαρξης εξοπλισμού έκδοσης εισιτηρίων και μηχανοργάνωσης, de facto ρόλος των τουριστικών γραφείων ως «τουριστική βιτρίνα» της χώρας κοκ), θα ετίθεντο εύλογα ζητήματα αποδυνάμωσης της προστασίας των καταναλωτών/πελατών και υποβάθμισης του ελληνικού τουριστικού προϊόντος.

Σε ό,τι αφορά βέβαια στα ηλεκτρονικά τουριστικά γραφεία, η διατύπωση της διάταξης της παρ. 5 του άρθρου 4 του Ν. 393/1976, όπως ισχύει, (που προβλέπει ότι αυτά πρέπει να διαθέτουν «ιδιαιτέρη εγκατάσταση» γνωστοποιούμενη στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και στον Ε.Ο.Τ. και παράλληλα να προσκομίζουν αντίγραφο της έναρξης επιτηδεύματος από την οικεία Δ.Ο.Υ. αντί για τίτλους ιδιοκτησίας ή συμφωνητικό μίσθωσης/παραχώρησης χρήσης) φαίνεται να προκρίνει την ερμηνευτική εκδοχή ότι επιτρέπεται η στέγασή τους εντός της ιδιόκτητης ή μισθωμένης οικίας του επιχειρηματία, εφόσον βέβαια πάντοτε εξασφαλίζεται η ικανοποίηση των προϋποθέσεων που θέτουν οι αρμόδιες φορολογικές αρχές (πχ να συνυποβάλλεται μαζί με το αντίγραφο της έναρξης επιτηδεύματος υπεύθυνη δήλωση του εκμισθωτή ή του παραχωρούμενου την χρήση ότι επιτρέπεται στο μισθωτή να χρησιμοποιεί ολόκληρη ή μέρος της μισθωμένης/παραχωρηθείσας οικίας ως επαγγελματική του έδρα, καθώς και υπεύθυνη δήλωση του μισθωτή ότι δέχεται να υπόκειται σε διενεργούμενους ελέγχους όπως π.χ. έκθεση αυτοψίας από υπαλλήλους της ΔΟΥ). Με τον τρόπο αυτό καθίσταται δυνατή η υπερνίκηση των εμποδίων που προκύπτουν από την τυχόν επίκληση εκ μέρους του επιχειρηματία του τουριστικού γραφείου που στεγάζεται εντός ιδιόκτητης ή μισθωμένης ή παραχωρηθείσας οικίας των νομικών διατάξεων περί οικιακού ασύλου. Σε κάθε περίπτωση, το Υπουργείο Τουρισμού εξετάζει την πιθανή τροποποίηση της παραπάνω διάταξης, με στόχο την ορθολογική και δίκαιη αντιμετώπιση των ζητημάτων που έχουν ανακύψει.

Σχετικά με τη δυνατότητα ή μη πώλησης προϊόντων ή παροχής άλλων υπηρεσιών εντός του χώρου ενός τουριστικού γραφείου, αυτή μπορεί να γίνει με δύο τρόπους: είτε με συστέγαση του γραφείου με μια δεύτερη επιχείρηση που προσφέρει τα παραπάνω προϊόντα ή υπηρεσίες, εφόσον μια τέτοια συστέγαση επιτρέπεται σύμφωνα με τα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω, είτε με τη διεύρυνση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) που δικαιούται να ασκεί η επιχείρηση του ίδιου του τουριστικού γραφείου σύμφωνα με τις προβλέψεις της σχετικής φορολογικής νομοθεσίας.

Όσο για το ζήτημα που θέτετε σχετικά με τη λήξη ισχύος των δικαιολογητικών των τουριστικών γραφείων, η απάντηση δίνεται από τη συνδυαστική ανάγνωση της παρ. 2 του άρθρου 5 της κυα 15408/8-11-2012, όπως ισχύει και της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 393/1976, όπως ισχύει. Εκ των διατάξεων αυτών προκύπτει πως με δεδομένο ότι, όπως και στα ΕΣΛ, δεν τίθεται ζήτημα λήξης ισχύος των -αόριστης ισχύος- βεβαιώσεων συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων, οι επιχειρηματίες οφείλουν να υποβάλλουν στην οικεία ΠΥΤ ανά πενταετία τα δικαιολογητικά που ανανεώνονται και συγκεκριμένα την εγγυητική επιστολή (καθώς το πιστοποιητικό μη πτώχευσης και το αντίγραφο ποινικού μητρώου αναζητώνται υπηρεσιακά), διαφορετικά τους επιβάλλεται η κύρωση της οριστικής παύσης λειτουργίας του τουριστικού γραφείου.

Β. Επιχειρήσεις εκμίσθωσης ΕΙΧ αυτοκινήτων με οδηγό

1) Αναφορικά με το καθεστώς των ΕΙΧ αυτοκινήτων που εκμισθώνονται με οδηγό από τουριστικά γραφεία οι απαντήσεις στα ερωτήματά σας έχουν ως εξής:

Τα οχήματα που εκμισθώνονται με οδηγό από τουριστικά γραφεία θα πρέπει πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις: να έχουν προηγουμένως «ενταχθεί» στη δυναμικότητα της εν λόγω επιχείρησης, να έχουν δηλωθεί δηλαδή στην οικεία Περιφερειακή Υπηρεσία Τουρισμού σύμφωνα με την παρ. 5 της υπ' αρ. 15732/18-11-2012 κυα (ΦΕΚ Β 3053) και να έχει προσκομισθεί για το καθένα εξ' αυτών πιστοποιητικό ταξινόμησης και φωτοαντίγραφο της άδειας κυκλοφορίας. Ταυτόχρονα, σύμφωνα με την παρ. 7 της ως άνω κυα, οποιαδήποτε μεταβολή του συνολικού αριθμού των εκμισθούμενων οχημάτων πρέπει να δηλώνεται στην οικεία Π.Υ.Τ., ενώ σύμφωνα με

την παρ. 8 της ίδιας απόφασης, στην εκμίσθωση ΕΙΧ με οδηγό εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 6, 7 παρ. 3, 9 παρ. 1 και 2, και 10 της υπ' αριθ. 16597/29.12.2010 κυα (ΦΕΚ Β 2156), που ορίζει τους όρους και προϋποθέσεις για τη σύσταση και λειτουργία επιχειρήσεων εκμίσθωσης ΕΙΧ αυτοκινήτων χωρίς οδηγό. Δυνάμει αυτών των αναλογικώς εφαρμοζομένων διατάξεων, όλα τα εκμισθούμενα οχήματα οφείλουν να υποβάλλονται κάθε δώδεκα μήνες σε έλεγχο από συνεργείο, το οποίο εκδίδει σχετική καρτέλα επιθεώρησης, ενώ πρέπει ταυτόχρονα και να ασφαλιζονται υποχρεωτικά.

Παρόλο που δεν υπάρχει σχετική ρητή αναφορά στο νόμο ή στις ανωτέρω υπουργικές αποφάσεις, γίνεται δεκτό ότι το σύνολο των προαναφερθέντων διατάξεων καθιερώνουν έμμεσα την υποχρέωση ύπαρξης μιας τρόπον τινά «μόνιμης» σχέσης ανάμεσα στην επιχείρηση εκμίσθωσης και τα υπό εκμίσθωση οχήματά της, προκειμένου πρώτον να είναι ενισχυμένη η προστασία των καταναλωτών μέσω της διασφάλισης ετήσιου τεχνικού ελέγχου σ' αυτά, αλλά και δεύτερον να καθίσταται εφικτός ο έλεγχος τήρησης των όρων του νόμου από τις ελεγκτικές υπηρεσίες του ΕΟΤ. Τα παραπάνω εχέγγυα εξασφαλίζονται στην περίπτωση μίσθωσης των οχημάτων δυνάμει σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) λόγω του μακροχρόνιου χαρακτήρα της ή υπομίσθωσης τους από άλλο τουριστικό γραφείο που τα έχει ήδη εντάξει στη δυναμικότητα του. Αντιθέτως, δεν παρέχονται στην περίπτωση βραχυχρόνιας μίσθωσης οχημάτων ιδιωτών ούτε και στην περίπτωση εποχιακής μίσθωσής τους από αντιπροσωπείες αυτοκινήτων και συνεπώς δεν επιτρέπονται τέτοιου τύπου μισθώσεις.

II) Όσον αφορά στη δυνατότητα παραλαβής πελατών από σημεία άφιξης εκ μέρους τουριστικού γραφείου (πρακτικά μέσω του οδηγού του μισθωμένου ΕΙΧ), αξίζει να σημειωθεί ότι σε περίπτωση που έχει συμφωνηθεί εγγράφως η -δωδεκάωρη τουλάχιστον- μίσθωση να άρχεται από την άφιξη του μισθωτή στο σημείο άφιξης (αεροδρόμιο, σταθμός τρένων/λεωφορείων κοκ), η διενεργούμενη μεταφορά του δεν απαγορεύεται, αρκεί βέβαια να γίνεται χωρίς κόμιστρο και να προβλέπεται ρητά στη σύμβαση που θα υπογραφεί από τα συμβαλλόμενα μέρη κατά την άφιξη του μισθωτή.

III) Η διενέργεια οργανωμένων εκδρομών με τα ανωτέρα ΕΙΧ αυτοκίνητα απαγορεύεται, καθώς αποκλείεται ρητά η δυνατότητα διοργάνωσης οργανωμένων εκδρομών από τουριστικά γραφεία με οποιανδήποτε άλλα οχήματα πλην των ειδικών τουριστικών λεωφορείων σύμφωνα με τη στενή διατύπωση της διάταξης της περ. (β) της παρ. 1 του άρθρου 1, που ορίζει ότι η «μεταφορά προσώπων σε οργανωμένες εκδρομές εντός και εκτός της χώρας» συνιστά μεταφορικό έργο εκτελούμενο αποκλειστικά από τα ειδικά τουριστικά λεωφορεία δημόσιας χρήσης.

IV) Το δικαίωμα μεταφοράς άνευ κομιστρού πελατών κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων με ΕΙΧ αυτοκίνητα από τα σημεία άφιξης ή αναχώρησης μέχρι τις εγκαταστάσεις των καταλυμάτων αυτών και αντίστροφα δεν επεκτείνεται και στα μη κύρια καταλύματα, καθώς ο νομοθέτης εκφράστηκε ρητώς υπάγοντας στο πεδίο εφαρμογής της ρύθμισης μόνο τα κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα.

Γ. Επιχειρήσεις εκμίσθωσης ΕΙΧ αυτοκινήτων χωρίς οδηγό

I) Αναφορικά με το καθεστώς των ΕΙΧ αυτοκινήτων που «διατίθενται» από επιχειρήσεις εκμίσθωσης ΕΙΧ αυτοκινήτων που εκμισθώνονται χωρίς οδηγό, ισχύουν όσα αναφέρθηκαν παραπάνω για την εκμίσθωση ΕΙΧ με οδηγό (βλ. ΒΙ).

II) Αναφορικά με τη δυνατότητα συστέγασης επιχειρήσεων εκμίσθωσης ΕΙΧ με άλλες επιχειρήσεις, ισχύουν όσα αναφέρθηκαν παραπάνω για τη συστέγαση των τουριστικών γραφείων, με την επισήμανση πως για τη λειτουργία των επιχειρήσεων εκμίσθωσης ΕΙΧ αυτοκινήτων χωρίς οδηγό η διάταξη της περίπτωσης (δ) της παραγράφου 1 του άρθρου 3 της κυα 17393/7-12-2012 (ΦΕΚ Β 3292) απαιτεί απλώς την ύπαρξη «γραφειακής εγκατάστασης».

Δ. Τουριστικές Επιχειρήσεις Οδικών Μεταφορών (ΤΕΟΜ)

Σχετικά με το θέμα της επιστροφής των εγγυητικών επιστολών στις ΤΕΟΜ που είχαν λάβει Ε.Σ.Λ. βάσει της με αρ. 523060/27-06-1995 απόφασης του Γενικού Γραμματέα Ε.Ο.Τ. (ΦΕΚ Β 603), η οποία καταργήθηκε με την με αρ. 7073/17-05-2011 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού «Διαδικασία χορήγησης Ειδικού Σήματος Λειτουργίας σε Τουριστικές Επιχειρήσεις Οδικών Μεταφορών (Τ.Ε.Ο.Μ.)» (ΦΕΚ Β 1266), άποψη της υπηρεσίας μας, όπως άλλωστε είχαμε επισημάνει και στο με αρ. 16885/15-12-2011 έγγραφό μας, είναι ότι η συγκεκριμένη πρακτική, η οποία ακολουθήθηκε ήδη από ορισμένες ΠΥΤ, δεν είναι ορθή. **Ο ισχυρισμός περί υποχρέωσης επιστροφής από τις ΠΥΤ των εγγυητικών επιστολών, οι οποίες είχαν κατατεθεί για την αδειοδότηση ΤΕΟΜ, σύμφωνα με το προϊσχύον νομοθετικό πλαίσιο λόγω αλλαγής του νομικού καθεστώτος αδειοδότησης των επιχειρήσεων αυτών δεν ευσταθεί, καθώς η εν λόγω υποχρέωση ποτέ δεν υφίστατο.** Η υποβολή εγγυητικής επιστολής ουδέποτε αποτελούσε προϋπόθεση για την αδειοδότηση της ΤΕΟΜ, αλλά συνδεόταν με την θέση σε κυκλοφορία ειδικού τουριστικού λεωφορείου.

Σε κάθε περίπτωση, σας γνωρίζουμε ότι η υπηρεσία μας προκειμένου να αντιμετωπίσει το εν λόγω ζήτημα (περίπτωση εγγυητικών επιστολών που έχουν ήδη επιστραφεί από ορισμένες ΠΥΤ,) αλλά και αυτό της θέσης σε κυκλοφορία ΔΧΤΛ σε εφαρμογή του άρθρου 6 του ν. 711/1977, όπως ισχύει, στο οποίο δεν αναφέρεται ρητά η υποχρέωση προσκόμισης εγγυητικής επιστολής στην περίπτωση μεταβίβασης, έχει ήδη επεξεργαστεί σχετική νομοθετική ρύθμιση, η οποία έχει συμπεριληφθεί στο σχέδιο νόμου με τίτλο «Αναδιάρθρωση Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, μείωση διοικητικών βαρών, απλούστευση διαδικασιών για την ενίσχυση της τουριστικής επιχειρηματικότητας και λοιπές διατάξεις», το οποίο πρόκειται να προωθηθεί άμεσα στη Βουλή προς ψήφιση.

Ακριβές Αντίγραφο
Από το τμήμα Γραμματείας

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ & ΔΙΕΚΚΕΝΤΡΙΚΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΜΠΟΓΡΗ

ΜΑΡΙΑ ΜΑΝΟΥΣΑΚΗ